

Reykjavík 11. október 2022

Varðar: Álfsnes, ósk um umsögn vegna starfsleyfis.

Lagt fram erindi erindi Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur dags. 27. september 2022 þar sem óskað er eftir umsögn skipulagsfulltrúa vegna umsóknar Skotveiðifélags Reykjavíkur (SR) um starfsleyfi fyrir starfsemi skotvallar félagsins í Álfsnesi. Óskað er eftir umsögn um umsóknina hvað varðar samræmi starfseminnar við skipulag og gildistíma starfsleyfis. Í erindi HER kemur jafnframt fram að ákvörðun heilbrigðisnefndar í mars 2021 um útgáfu starfsleyfis fyrir starfsemina var felld úr gildi af úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála sbr. mál 51 og 56/2021 á þeirri forsendu að starfsemin væri ekki í samræmi við skipulag. Óskað er eftir að höfð verði hliðsjón af niðurstöðu og úrskurðarorðum í umsögn skipulagsfulltrúa. Til upplýsingar skal tekið fram að HER fyrirhugar að umsögn skipulagsfulltrúa verði fylgigagn við auglýsingu á tillögu að starfsleyfis, ásamt umsókn um starfsleyfi, greinargerð umsækjanda sem fylgdi starfsleyfi.

Í greinargerð SR með umsókn kemur fram að félagið er elsta íþróttafélag landsins stofnað árið 1867. Félagsmenn í dag eru um 1.500 talsins, en iðkendur á landsvísu í skotíþróttum eru yfir/ um 5.000. Félagið heldur úti völlum í skotfimi á Álfsnesi og er um að ræða fjóra ólympíska skeet - skotvelli þar sem skotið er af haglabyssum. Vellirnir eru grafnir niður á klöpp og manir reistar utan um þá til að draga úr hljóðbylgjum sem gætu borist í næsta nágrenni. Áætlað var að efni það sem flutt var á skotsvæðið þegar það var byggt nemi um 350 þ. m³ og var það allt notað til að byggja svæðið þannig upp að um varanlega staðsetningu væri að ræða. Keppnir fara fram á ýmsum tímum og svæðið/ félagið heldur utan þjálfun prófdómara og námskeið Lögreglunnar og Umhverfisstofnunar.

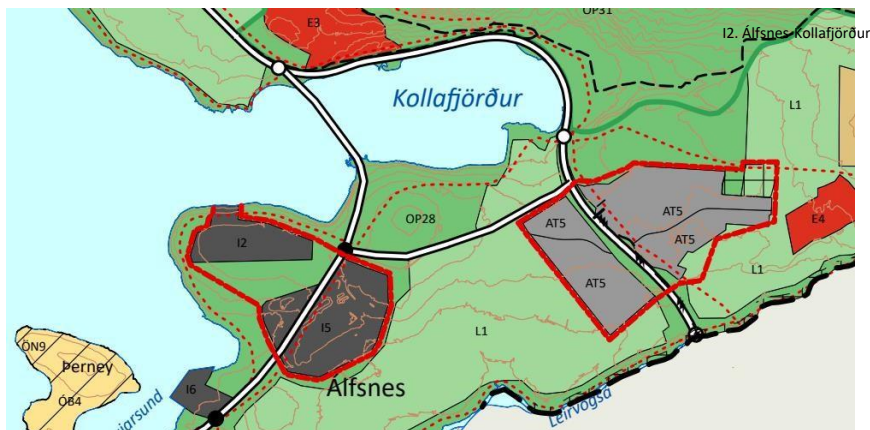
Núverandi aðstaða skotsvæðanna á Álfsnesi. Loftmynd tekin árið 2021.

Opnunartímar eru mikið háðir veðráttu og birtu, t.d. á sumrin frá maí til september hefur verið opið 3-4 virka daga á viku og á laugardögum, en yfir veturinn hefur verið opið á laugardögum ef birta leyfir. Veturinn er hins vegar erfiður á svæðinu margt lokað vegna veðurs. Í greinargerð kemur fram að leirdúfur eru mikið notaðar á svæðinu og hafa einnig blýhögl verið bönnuð frá ársbyrjun 2021 á svæði SR, en dregið hafði úr notkun blýskot mörg ár þar á undan. SR leggur til að Reykjavíkurborg standi fyrir auknum hljóðvörnum á svæðinu og geri það þannig úr garði að allir geti við unað. Fram kemur þó í greinargerð að hljóðvist er innan allra heilsumarka og hefur verið mælt af HER og telur félagið ef eitthvað að hljóðvist hafi batnað til muna sl. tvö ár hið minnsta. Tillögur að nýjum hljóðvörnum eru sýndar í greinargerð SR með erindi, auk þess sem lagðar eru fram tillögur um opnunartíma á svæðinu.

Í niðurstöðu úrskurðar úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála í máli nr. 512/2021, dags. 24. september 2021 var deilt um ákvörðun HER frá 11. mars 2021 um að geta út starfsleyfi til SR til reksturs skotvalla í Álfsnesi. Úrskurðarnefndin úrskurðaði að stafsemi sú sem er heimiluð með hinu kærða starfsleyfi, sem er rekstur skotæfingarsvæðis, samræmist þannig ekki landnotkun umrædds svæðis eins og það er tilgreint í aðalskipulagi og var af þeim sökum ákvörðun um útgáfu hins kærða starfsleyfis felld úr gildi.

Gildandi skipulagsákvæði

Aðalskipulag Reykjavíkur 2040 (AR2040) var samþykkt í borgarstjórn Reykjavíkur þann 19. október 2021, sbr. einnig samþykkt hennar 21. desember 2021. Aðalskipulagið var undirritað þann 13. janúar 2022 og tók gildi með birtingu í Stjórnartíðindum þann 18. janúar 2022. Skotsvæði SR er staðsett á iðnaðarsvæði (I2). Ekkert deiliskipulag er í gildi.

Einkum gert ráð fyrir hafnsækinni iðnaðarstarfsemi sem er landflek og krefst vinnslusvæðis utanhúss. Gert er ráð fyrir líttli höfn við Kollafjörð en annars er iðnaðarstarfsemi ríkjandi landnotkun á svæðinu. Efnistaka er heimil á svæðinu í takti við undirbúning þess að gera svæðið byggingarhæft (sjá kafla 14. Efnistaka og efnislosun). Framtíð skotæfingarsvæðis, sem nú er á svæðinu, verður viðfangsefni í endurskoðun aðalskipulags á Kjalarnesi og opnum svæðum utan þéttbýlis, sbr. umfjöllun í Inngangi. Þar til endurskoðun hefur farið fram er heimilt að endurnýja leyfi skotæfingarsvæðisins til skemmri tíma, sbr. ákvæði í kafla 20.4.

Landnotkun á Álfsnesi skv. sveitarfélagsupprætti AR 2040.

Með staðfestingu AR2040 tóku gildi eftirfarandi ákvæði sem gilda almennt um endurnýjun starfsleyfa á öllum landnotkunarsvæðum (bls. 133): **20.4. Endurnýjun starfsleyfa innan einstakra landnotkunarsvæða.** Í aðalskipulagi þar sem sett er fram stefna til langrar framtíðar um breytta landnotkun, t.a.m. um enduruppbyggingu eldri atvinnusvæða, er mikilvægt að setja fram ákveðin viðmið og leikreglur um endurnýjun starfsleyfa hjá rekstraraðilum sem eru með starfsemi á viðkomandi svæðum. Það er einnig brýnt að endurskipulagning eldri atvinnusvæða verði markviss og mögulega unnin í áföngum og þannig tryggt að ekki skapist ótímabær þrýstingur á núverandi starfsemi að finna sér nýjan stað. Það getur oft verið óvissa um hvenær ráðist verður í gerð nýs deiliskipulags á slíkum breytingarsvæðum aðalskipulags og sömuleiðis geta orðið tafir á að uppbygging hefjist þó að deiliskipulagsgerð sé lokið. **Í ljósi þessa er gert ráð fyrir að almennt verði mögulegt að endurnýja starfsleyfi einstakra rekstraraðila til skemmri tíma, enda gildistími starfsleyfis vel innan tímamarka gildandi skipulagstímabils og uppbygging samkvæmt framtíðar landnotkun ekki hafin innan viðkomandi svæðis eða í næsta nágrenni við viðkomandi rekstraraðila.** Þetta á ekki við um starfsemi þar sem tilgreint er sérstaklega að hún eigi að vera víkjandi eða sérstök tímamörk sett um starfsemina í aðalskipulaginu.

Tilgangur þessa ákvæðis er að skapa forsendur til endurnýjunar leyfa til skemmri tíma fyrir starfsemi og rekstur sem er til staðar á viðkomandi svæði, þrátt fyrir að starfsemin fari ekki saman við framtíðarlandnotkun aðalskipulags. Eðlilegt er hafa slíkt svigrúm til staðar í aðalskipulagi sem gildir til mjög langs tíma, því oft er óvissa um tímasetningu uppbyggingar og þróunar framtíðarsvæða. Ofangreint ákvæði skapar þannig forsendur til þess að endurnýja leyfi skotæfingasvæða til skemmri tíma, sbr. einnig skilgreiningu fyrir iðnaðarsvæði I2. Þar er jafnframt minnt á að framtíð skotæfingasvæðisins verði viðfangsefni í sérstakri breytingu á aðalskipulagi sem nær til Kjalarness, Álfsness og fleiri strjálbýlla svæða. Hafin verður vinna við umræddu breytingu í fljótlega og er gert ráð fyrir að verklýsing hennar fari út fyrst. Jafnframt þessu hefur lega Sundabrautar möguleg áhrif á framtíð skotsvæðis SR og þarf að huga að því í fyrirhuguðu skipulags, hönnunar og umhverfismatsferli Sundabrautar, en reikna má að það hefjist á næstu misserum. Það undirstrikar enn frekar að endurnýjun starfsleyfis verði aðeins til skemmri tíma.

Ábendingar og athugasemdir við núverandi starfsemi SR á Álfsnesi

SR hefur haft svæðið sem um ræðir til tímabundinna afnota undanfarin áratug og hafa íbúar í nágrenni svæðisins látið í ljós óánægju sína með hávaða o.fl. frá æfingasvæðinu árum saman. Í ljósi þeirra ábendinga sem borist hafa og þeirrar óánægju sem ríkt hefur með núverandi staðsetningu svæðisins telur skipulagsfulltrúi nauðsynlegt að setja strangari skilyrði um starfsemina s.s. opnunartíma og notkun á blýhöglum samhliða því að kanna til hlítar aðrar staðsetningar fyrir starfsemina á höfuðborgarsvæðinu með það að markmiði að finna varanlegri aðstöðu fyrir skotæfingar á höfuðborgarsvæðinu. Nýtt skotsvæði á nýjum stað yrði að byggjast upp sem framtíðar æfinga- og keppnissvæði fyrir þau skotfélög sem eru með starfsemi í Reykjavík og stendur til að skoða það í ofangreindum breytingum á aðalskipulagi og opnum svæðum. Á nýjum stað þyrfti að setja viðeigandi skilyrði og takmarkanir á notkun svæðisins og þeirri starfsemi sem þar fer fram til að lágmarka neikvæð áhrif frá starfseminni. Jafnframt þyrftu allar öryggisreglur innan skotsvæðisins að uppfylla alþjóðlega staðla um öryggissvæði skotsvæða. Fyrirnefnda umhverfispætti þarf að skoða vel þegar metnar eru nýjar tillögur að staðsetningu sem geta orðið fyrir áhrifum vegna framkvæmda og starfsemi á svæðinu. Forsenda fyrir staðarvalinu yrði m.a. skoðuð út frá eftirfarandi umhverfispáttum: Hljóðvist, landslagi og sjónrænum páttum, núverandi landnotkun og eignarhaldi, menningarminjum, gróðurfari, náttúru og dýralífi, verndargildi, samgöngum o.fl.

Niðurstaða

Í samræmi við ákvæði í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2040 er heimilt að endurnýja starfsleyfi einstakra rekstraraðila, í þessu tilviki skotsvæði SR á Álfsnesi, til skemmri tíma enda gildistími starfsleyfis skilgreindur vel innan tímamarka gildandi skipulagstímabils og uppbygging skv. framtíðar landnotkun ekki hafin innan viðkomandi svæðis eða í næsta nágrenni viðkomandi rekstraraðila. Lagt er því til m.t.t. ákvæða í AR 2040 að heimila útgáfu á starfsleyfi til SR til skemmri tíma á núverandi svæði á Álfsnesi og þá með ákveðnum starfsleyfisskilyrðum sem fjalla um þau atriði sem helst hefur verið gerðar athugasemdir við er varðar opnunartíma, umhverfispætti og hljóðmengun. Skipulagsfulltrúi mun ekki tilgreina nánar hvernig í þessari umsögn en leggur áherslu á gott samráð um það við HER verði/ þegar þess er óskað. Eins og fjallað er um að ofan þá er vinna að hefjast við breytingar á landnotkun á Kjalarnesi og öðrum strjálbýlum svæðum í Reykjavík og þar mun verða fjallað um framtíðaraðstöðu skotæfingasvæða í Reykjavík og á höfuðborgarsvæðinu.

f.h umhverfis- og skipulagssviðs skipulagsfulltrúa,
/Björn I. Edvardsson, Haraldur Sigurðsson